

Arrest

nr. 348 196 van 9 juni 2026
in de zaak RvV X / XI

Inzake: X

Gekozen woonplaats: ten kantore van advocaat T. MOSKOFIDIS
Eindgracht 1
3600 GENK

tegen:

de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen

DE WND. VOORZITTER VAN DE XIde KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X, die verklaart van Moldavische nationaliteit te zijn, op 18 december 2025 heeft ingediend tegen de beslissing van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen van 21 november 2025.

Gelet op artikel 51/4 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gezien het administratief dossier.

Gelet op de beschikking van 8 mei 2026, waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 3 juni 2026.

Gehoord het verslag van rechter in vreemdelingenzaken V. SERBRUYNS.

Gehoord de opmerkingen van advocaat M. KIWAKANA, die *loco* advocaat T. MOSKOFIDIS verschijnt voor de verzoekende partij.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Over de gegevens van de zaak

1.1. Verzoekster, die verklaart van Moldavische nationaliteit te zijn, komt volgens haar verklaringen België een eerste keer binnen op 11 april 2022, samen met haar ouders, alwaar zij ook haar oudere zus vergezellen. Diezelfde dag verzoeken verzoeksters ouders beiden om internationale bescherming; verzoeken die op basis van artikel 57/1, § 1, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna: de Vreemdelingenwet) vermoed worden ook in verzoeksters naam, die toen een vergezellende minderjarige was, te zijn ingediend.

Op 24 juni 2022 worden deze verzoeken door de Dienst Vreemdelingenzaken afgesloten, op basis van de Dublin-regeling. Verzoekster keert uiteindelijk, samen met haar ouders, terug naar Moldavië.

1.2. Op 30 januari 2023 komt verzoekster volgens haar verklaringen België een tweede keer binnen, andermaal samen met haar ouders. Op 31 januari 2023 dienen haar ouders beiden een tweede verzoek om internationale bescherming in. Gelet op verzoeksters minderjarigheid op dat moment, worden deze verzoeken eveneens vermoed te zijn ingediend in haar naam.

Op 13 juni 2023 beslist de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen (hierna: de commissaris-generaal), zowel ten aanzien van haar vader als ten aanzien van haar moeder, tot weigering van de vluchtelingenstatus en tot weigering van de subsidiaire beschermingsstatus. Op 8 november 2023 worden deze beslissingen bevestigd door de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (hierna: de Raad) bij arrest nr. X. Hiertegen wordt geen cassatieberoep ingesteld.

1.3. Zonder België te hebben verlaten, dient verzoekster – die ondertussen meerderjarig is geworden – een eigen verzoek om internationale bescherming in op 23 november 2023. Dit verzoek wordt afgesloten met een beslissing tot beëindiging van de behandeling van het verzoek, omdat zij niet aanwezig was tijdens het persoonlijk onderhoud.

1.4. Verzoeksters ouders dienen beiden opeenvolgend een derde en een vierde verzoek om internationale bescherming in, respectievelijk op 7 februari 2024 en op 12 mei 2025. Deze verzoeken worden respectievelijk op 26 maart 2024 en 17 juni 2025 niet-ontvankelijk verklaard door de commissaris-generaal. De door verzoeksters ouders tegen deze respectievelijke beslissingen ingestelde beroepen worden verworpen door de Raad bij arrest nr. X van 1 april 2025 en arrest nr. X van 27 oktober 2025.

1.5. Op 9 augustus 2024 dient verzoekster een tweede verzoek om internationale bescherming in. Op 21 november 2025 beslist de commissaris-generaal tot de kennelijke ongegrondheid van dit verzoek en wordt internationale bescherming geweigerd. Dit is de thans bestreden beslissing, die op 24 november 2025 aangetekend ter kennis van verzoekster wordt gebracht, en die luidt als volgt:

“(…)

A. Feitenrelaas

U verklaart de Moldavische nationaliteit te bezitten, een Roma te zijn van etnische afkomst en een orthodox christen te zijn. U bent geboren op 16 augustus 2005 in Soroca, waar u woonde met uw ouders N. S. (O.V. x.xxx.xxx, CG xx/xxxxx) en V. G. (O.V. x.xxx.xxx, CG xx/xxxxx) en uw zus L. G. (O.V. x.xxx.xxx, CG xx/xxxxx). U ging een jaar naar school. Toen u 9 jaar oud was en uw vinger werd gebroken door een jongen van 14, besloot uw vader dat u niet meer naar school mocht gaan.

In de loop van 2020 kwam een man, genaamd V., naar uw huis om uw hand te vragen aan uw vader. Hij was echter rond de 45 jaar en uw vader zei dat u te jong was om te trouwen. Na dit verzoek probeerde V. u te overtuigen om met hem te trouwen. Ongeveer 4 of 5 weken later kwam het tot een vechtpartij tussen uw familie en de familie van V. omdat hij u probeerde mee te nemen. Hierdoor verlieten u, uw ouders en uw zus Moldavië. Jullie reisden naar Duitsland en vervolgens naar België. Op 11 april 2022 dienden uw ouders een eerste verzoek om internationale bescherming in bij de Dienst Vreemdelingenzaken (DVZ). Op 24/06/2022 nam de DVZ een onontvankelijkheidsbeslissing omwille van de Dublin-regelgeving. Zij gingen hiertegen niet in beroep en in de zomer van 2022 keerden zij met u terug naar Moldavië.

In het najaar van 2022 werd u meegenomen door V. in zijn auto en hij nam u mee naar zijn huis. Uw ouders kwamen dit te weten en uw vader kwam met zijn familieleden naar het huis van V. Hij wilde u echter niet laten gaan en u werd opgesloten in de kelder. Uiteindelijk wist u te ontsnappen. Verder waren er altijd conflicten tussen uw familie en de familie van V. als ze elkaar tegenkwamen op straat. In december 2022 – ongeveer 2 of 3 weken na de ontvoering – verlieten u en uw ouders Moldavië opnieuw. Jullie reisden via voor u onbekende landen naar België en kwamen hier aan in de loop van februari 2023. Na uw aankomst in België kwam V. eveneens naar hier en viel hij u lastig. Zo was er een incident waarbij hij aan uw haar trok en u door elkaar probeerde te schudden.

Op 31 januari 2023 dienden uw ouders een tweede verzoek in, hetgeen op 5 april 2023 door het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen (CGVS) ontvankelijk werd verklaard. Het CGVS nam op 13 juni 2023 een beslissing tot weigering van de vluchtelingenstatus en weigering van de subsidiaire beschermingsstatus. Uw ouders gingen hiertegen in beroep, maar de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (RvV) bevestigde de weigeringsbeslissing op 8 november 2023. U diende op 23 november 2023 een eerste verzoek om internationale bescherming, hetgeen door het CGVS werd afgesloten met een beëindigingsbeslissing omdat u niet aanwezig was op het persoonlijk onderhoud. Uw ouders dienden op 7 februari 2024 een derde verzoek in. Het CGVS nam op 26 maart 2024 een beslissing tot niet-ontvankelijkheid in hoofdte van uw ouders. Uw ouders gingen in beroep, maar de RvV verwierp het beroep op 1 april 2025. Uzelf diende een tweede verzoek om internationale bescherming in op 9 augustus 2024. Op 12 mei 2025 dienden uw ouders een vierde verzoek in, hetgeen opnieuw werd afgesloten door het CGVS met een niet-ontvankelijkheidsbeslissing op 17 juni 2025. Uw ouders gingen opnieuw in beroep, maar de RvV verwierp het beroep op 27 oktober 2025.

Ter staving van uw tweede verzoek om internationale bescherming legde u een infodocument neer over waar u een advocaat kan vinden in België.

B. Motivering

Na grondige analyse van het geheel van de gegevens in uw administratief dossier, moet vooreerst worden vastgesteld dat er onvoldoende concrete elementen voorhanden zijn waaruit een bijzondere procedurele nood in uw hoofde kan worden afgeleid die het nemen van bepaalde specifieke steunmaatregelen rechtvaardigt. Bij de DVZ verklaarde u dat u rugpijn hebt (DVZ “verklaring volgend verzoek”, punt 13). Op het CGVS verklaarde u dat u last hebt van anemie en thalassemie en dat u als gevolg daarvan sinds april of mei 2025 problemen hebt met uw geheugen. U verklaarde dat u data vergeet en dat u vergeet wat er gebeurd is met u (CGVS, p. 3-4). Vooreerst dient opgemerkt te worden dat u verklaarde dat u zich in staat voelde het interview te doen. Bovendien verklaarde u dat de problemen met uw rug geen invloed konden hebben op het persoonlijk onderhoud (CGVS, p. 3). Verder werd u meegedeeld dat u het tijdig moest aangeven als er iets was (CGVS, p. 4). Uit de analyse van het gehoorverslag blijkt dat uw medische toestand geen invloed had op het verloop van het persoonlijk onderhoud. U vroeg tijdens het interview of u mocht rechtstaan, hetgeen u werd toegestaan (CGVS, p. 9). Bovendien blijkt uit uw verklaringen dat u wel degelijk over voldoende cognitieve capaciteiten beschikt om uw asielrelaas op zelfstandige wijze naar voren te brengen. Het spreekt het voor zich dat bij de vaststelling van bepaalde onwetendheden wordt ingeschat in hoeverre dergelijke lacune al dan niet een aannemelijke verklaring zou hebben of niet. In onderstaande beslissing is, waar gewezen wordt op onwetendheden, nadrukkelijk geargumenteed waarom in casu de vastgestelde onwetendheid niet aannemelijk kan worden genoemd. Daarnaast verklaarde u op het einde van het persoonlijk onderhoud dat u tevreden was over het verloop van het interview en dat u de vragen en tolk goed had begrepen (CGVS, p. 15). Tot slot dient benadrukt te worden dat u geen documenten neerlegde ter staving van uw medische toestand en uw geheugenproblemen. U verklaarde nochtans dat u documenten had met betrekking tot uw anemie en thalassemie en dat u deze zou bezorgen aan het CGVS tegen 18 november (CGVS, p. 4). Het CGVS heeft echter tot op heden niets ontvangen. Gelet op wat voorafgaat kan in de gegeven omstandigheden redelijkerwijze worden aangenomen dat uw rechten in het kader van onderhavige procedure gerespecteerd worden evenals dat u kunt voldoen aan uw verplichtingen

Bij KB van 12 mei 2024 werd Moldavië vastgesteld als veilig land van herkomst

Het feit dat u afkomstig bent uit een veilig land van herkomst, rechtvaardigde dat er een versnelde procedure werd toegepast bij de behandeling van uw verzoek.

Uit uw verklaringen blijkt dat u niet naar Moldavië kan terugkeren omwille van uw vrees voor vervolging door V., die met u wilde trouwen (CGVS, p. 8).

Vooreerst dient opgemerkt te worden dat uit uw verklaringen (CGVS, p. 5), uit de verklaringen die uw ouders N. S. (O.V. x.xxx.xxx, CG xx/xxxxxx) en V. G. (O.V. x.xxx.xxx, CG xx/xxxxxx) aflegden in het kader van hun tweede verzoek en uit de beslissingen van het desbetreffende verzoek (zie administratief dossier, blauwe map) blijkt dat u zich beroept op dezelfde motieven als diegene die uw ouders aanhaalden in het kader van hun tweede verzoek. De problemen die u zou hebben gekend in Moldavië werden reeds ongeloofwaardig bevonden in het kader van het tweede verzoek van uw ouders. Zo legden zij inconsistente verklaringen af over het moment waarop uw problemen begonnen. Verder werd vastgesteld dat uw moeder geen melding maakte bij de DVZ van het feit dat u problemen had. Daarnaast werden doorheen de verklaringen van uw ouders tegenstrijdigheden vastgesteld. Tot slot legden uw ouders inconsistente verklaringen af over de omvang van de bedreigingen. Deze beslissing en beoordeling werd bevestigd door de RvV. Voor een uitgebreide weergave van de elementen op basis waarvan de beslissingen van uw ouders werden genomen, verwijs ik graag naar hun beslissingen, waarvan een kopie werd toegevoegd aan het administratieve dossier. Deze vaststelling ondermijnt reeds in bijzonder grote mate de geloofwaardigheid van de door u aangehaalde problemen.

Verder kunnen uw eigen verklaringen met betrekking tot de problemen die u kende met V. allerminst overtuigen.

Zo schetste u bij de DVZ en op het CGVS een geheel andere versie van het verloop van de gebeurtenissen in 2020 en 2022.

Betreffende het incident in 2020 verklaarde u op de DVZ dat V. uw hand kwam vragen, dat hij uw vader een dag de tijd gaf om na te denken, dat hij de volgende dag terug kwam, dat zij uw vader sloegen, dat ze u gedwongen meenamen, dat ze u in een huis opsloten, dat u een raam hebt gebroken, dat u bent kunnen vluchten, dat u naar uw oma kon lopen en dat u diezelfde dag naar Rusland vluchtte (Vragenlijst CGVS d.d. 08/12/2023, vraag 5). Op het CGVS verklaarde u echter dat V. uw hand kwam vragen, dat uw vader zei dat u te jong was, dat de familie van uw vader kwam en hetzelfde zeiden, dat V. zei dat ze u op eender welke

manier zouden krijgen, dat hij u vervolgens een aantal weken trachtte te overtuigen om met hem te trouwen, dat hij u ongeveer 4 of 5 weken nadat hij naar uw huis kwam trachtte mee te nemen, dat uw ouders kwamen, dat er een gevecht ontstond en dat u uiteindelijk naar Duitsland ging (CGVS, p. 9). U verklaarde ondubbelzinnig dat er geen andere incidenten waren in 2020 en bevestigde het verloop van de gebeurtenissen zoals u het voorstelde op het CGVS (CGVS, p. 9-10). Na confrontatie verklaarde u louter dat er enkel een verschil is qua tijdsframe tussen het CGVS en de DVZ (CGVS, p. 13), hetgeen vanzelfsprekend niet klopt. Verder gaf u aan dat u het zich niet herinnerde, maar dat het klopte dat u naar Rusland ging (CGVS, p. 13). Er kan echter redelijkerwijze worden verwacht dat u bij de DVZ en op het CGVS coherente verklaringen aflegde over het verloop van de gebeurtenissen die de aanleiding vormden voor uw vertrek in 2020 en waarop uw verzoek om internationale bescherming is gebaseerd. Bovendien moet nogmaals benadrukt worden dat u geen enkel document neerlegde ter staving van uw geheugenproblemen, waardoor dit een louter blote bewering is. Bijgevolg slaagt u er niet in om een aannemelijke verklaring te geven voor het feit dat u een geheel andere versie schetste van de gebeurtenissen in 2020.

Met betrekking tot de problemen in 2022 verklaarde u bij de DVZ dat V. terug naar uw huis kwam, dat u ging schuilen in de kelder van uw huis, dat hij uw vader aanviel met een mes en uw moeder sloeg, dat uw ouders konden vluchten, dat u nog enkele uren in de kelder bleef en dat uiteindelijk uw grootmoeder kwam (Vragenlijst CGVS d.d. 08/12/2023, vraag 5). Op het CGVS verklaarde u echter dat u uit een winkel kwam, dat V. u meenam in de koffer van zijn auto, dat hij u meenam naar zijn huis, dat uw vader en zijn familie kwamen, dat V. u niet wilde laten gaan, dat u werd opgesloten in de kelder van zijn huis en dat u uiteindelijk kon ontsnappen nadat u een sleutel stal. U verklaarde dat er verder geen incidenten waren bij uw terugkeer in 2022 (CGVS, p. 10). Na confrontatie verklaarde u dat het om de kelder van uw huis ging, dat u het vergeten moet zijn en dat u slechts 15 jaar oud was (CGVS, p. 13). Dit zijn echter geenszins afdoende verklaringen. Vooreerst bevestigde u op het CGVS ondubbelzinnig dat u bij het incident in 2022 in de kelder van V. werd opgesloten (CGVS, p. 11). Verder was u op het moment van de feiten in 2022 reeds 17 jaar oud. Er kan dan ook redelijkerwijze worden verwacht dat u coherente verklaringen aflegde over het verloop van de gebeurtenissen en bijgevolg op het CGVS en de DVZ gelijkaardige verklaringen aflegde.

Tot slot dient nogmaals benadrukt te worden dat u geenszins uw geheugenproblemen staafde. Tot slot vallen uw verklaringen geenszins te rijmen met de verklaringen die uw ouders aflegden. U schetste immers een geheel andere aanleiding voor uw ontvoering in 2022 dan uw ouders. Uit de verklaringen van uw ouders bleek immers dat u in 2022 werd ontvoerd door een familie die verwant was aan de familie van een jongen die eerder in 2020-2021 uw zus L. had meegenomen omdat hij met haar wilde trouwen (zie beslissingen ouders, blauwe map). Uit uw verklaringen blijkt echter dat u werd ontvoerd in 2022 door dezelfde man die eerder in 2020 wilde trouwen met u en u toen ook al trachtte mee te nemen (CGVS, p. 8-10). Er kan redelijkerwijze worden verwacht dat u en uw ouders gelijklopende verklaringen afleggen over de rechtstreekse aanleiding van uw ontvoering in 2022. Het betreft immers een kernelement van jullie vluchtrelaas.

Op basis van de bovenstaande vaststellingen kan het CGVS geen geloof hechten aan de door u aangehaalde problemen met V.

Verder verklaarde u dat uw vinger werd gebroken toen u 9 jaar oud was nadat een jongen van 14 jaar u probeerde te kussen. U verklaarde dat u later geen problemen meer kende met deze persoon (CGVS, p. 7). Dergelijke gebeurtenissen zijn betreurenswaardig, maar onvoldoende zwaarwichtig om in aanmerking te komen voor internationale bescherming. Bovendien kan er als gevolg van deze problemen, geen actuele vrees voor vervolging of een toekomstig reëel risico op ernstige schade in uw hoofde worden vastgesteld.

Daarnaast verklaarde u dat er discriminatie is op dit moment (CGVS, p. 7). De informatie beschikbaar op het Commissariaat-generaal (zie de COI Focus. Moldavië. De Roma-minderheid van 4 maart 2022 (https://www.cgvs.be/sites/default/files/rapporten/coi_focus_moldavie._de_roma-minderheid_20220304.pdf) en de COI Focus. Moldavië. Algemene situatie van 6 januari 2025 (https://www.cgvs.be/sites/default/files/rapporten/coi_focus_moldavie._algemene_situatie_20250106.pdf)) toont aan dat heel wat Roma in Moldavië zich, zoals elders in Europa, in een moeilijke socio-economische situatie bevinden en op meerdere vlakken discriminatie kunnen ondervinden. Deze situatie is evenwel het gevolg van een samenloop van diverse factoren en kan niet worden herleid tot één enkel gegeven of de loutere etnische origine en vooroordelen die bestaan tegenover de Roma. Onder meer de algemene preciaire economische toestand in Moldavië, culturele tradities waardoor Romakinderen in het algemeen en meisjes in het bijzonder niet naar school worden gestuurd of al vroeg van school worden gehaald, wantrouwen vanuit de Roma-bevolking ten aanzien van niet-Roma medeburgers en wantrouwen tegenover de overheid spelen eveneens een rol. De Moldavische overheid laat zich evenwel niet in met een actief repressiebeleid ten aanzien van minderheden, onder wie Roma, en haar beleid is gericht op de integratie van minderheden en niet op discriminatie of vervolging. Algemeen genomen is het kader voor de bescherming van de rechten van minderheden in Moldavië aanwezig en worden de rechten van de minderheden er ook gerespecteerd.

De Moldavische wetgeving voldoet grotendeels aan het EU-acquis wat betreft non-discriminatie en gelijkheid. Haatmisdrijven zijn opgenomen als strafbaar feit in de Strafwet. Wetswijzigingen in de Strafwet en het wetboek inzake overtredingen, goedgekeurd in mei 2022, zorgen ervoor dat aanzetten tot discriminatie en geweld, geïnspireerd door haat, strafbaar zijn. Verder zijn er strengere straffen voor misdrijven die zijn ingegeven door vooroordelen of stereotypes over ras, kleur, etnie, nationale origine, sociale achtergrond, staatsburgerschap, enzovoort. Sinds april 2022 is haatspraak opgenomen in de Strafwet. De Interethnic Relations Agency (IRA) is bevoegd voor de bevordering van relaties met nationale minderheden en maakt deel uit van een nationale strategie ter versterking van interetnische relaties voor de periode 2017-2027. Sinds 2020 heeft de eerste minister een adviseur over mensenrechten en interetnische relaties. Tijdens een bezoek van de Raad van Europa in september 2022 bekleedt een Roma-vertegenwoordiger deze functie. Sinds februari 2023 is de functie opnieuw vacant. De Moldavische autoriteiten hebben sinds 2011 verschillende nationale programma's met bijbehorend actieplan voor de integratie van Roma goedgekeurd. In augustus 2022 keuren de autoriteiten een nieuw programma goed ter ondersteuning van de Roma-bevolking voor de periode 2022-2025. Hiermee willen de autoriteiten ervoor zorgen dat Roma beter kunnen deelnemen aan het sociale en politieke leven in Moldavië. Een van de positiefste verwezenlijkingen van deze actieplannen, volgens het adviescomité van de Raad van Europa, is de introductie van Roma-bemiddelaars. Zij werken samen met de lokale autoriteiten, onderwijs- en gezondheidsinstellingen om de integratie van de Roma-gemeenschap te bevorderen. Daarnaast bestaat er het National Human Rights Action Plan 2018-2022 met een hoofdstuk gewijd aan Roma met het oog op het garanderen van alle rechten zonder discriminatie. De Moldavische ngo Roma National Center (Centrul Național al Romilor, CNR) voert een project uit dat ondersteund wordt door de Raad van Europa om ervoor te proberen zorgen dat Roma (en andere etnische minderheden) die het slachtoffer zijn van discriminatie, haatspraak en/of haatmisdrijven een betere toegang krijgen tot het rechtswezen en kunnen rekenen op gratis rechtsbijstand, advies en geschillenbeslechting. De Equality Council is bevoegd is om aantijgingen van discriminatie onafhankelijk te onderzoeken. Ofschoon meer aandacht dient uit te gaan naar de concrete implementatie van dergelijke strategieën, werd dankzij diverse initiatieven toch reeds vooruitgang geboekt. De Europese Commissie (EC) stelt ook vooruitgang vast wat betreft de inclusie van Roma, met name dankzij het programma ter ondersteuning van Roma voor de periode 2022-2025. De Peoples Advocate of ombudspersoon kan een rechtszaak starten voor het Grondwettelijk Hof en de reguliere rechtbanken alsook kan de ombudsdienst ambtshalve een onderzoek starten. Het adviescomité van de Raad van Europa wijst op de belangrijke rol van de Equality Council en de People's Advocate in de strijd tegen discriminatie. Beide diensten dragen bij tot het garanderen van gelijkheid en het respecteren van de mensenrechten van etnische minderheden.

Discriminatie van Roma op de arbeidsmarkt blijft een probleem. De beperkte participatie van Roma op de formele arbeidsmarkt is echter ook het gevolg van een lage scholingsgraad. Roma zijn eerder werkzaam in de informele economie en doen seizoensarbeid (net zoals een aanzienlijk deel van de niet Roma-bevolking in Moldavië). Hoewel slechts een beperkt aantal Roma recht heeft op socialezekerheidsuitkeringen, is dit voornamelijk het gevolg van langdurige werkloosheid in combinatie met een meerderheid van de Roma-gemeenschap die niet officieel is tewerkgesteld. Roma-gezinnen, inclusief deze met gezinsleden met een handicap, ontvangen sociale bijstand. Kinderbijslag is voor Roma een belangrijke bron van inkomsten.

Kort voor de coronapandemie stelt de mensenrechtencommissaris van de Raad van Europa een verbetering vast wat betreft de toegang tot onderwijs voor Roma-kinderen, voornamelijk in het basisonderwijs. Dat is grotendeels te danken aan het werk van de Roma-bemiddelaars en civil society. Wat betreft de toegang tot onderwijs, dient te worden opgemerkt dat lager onderwijs gratis is en onderwijs in het algemeen is verplicht tot de negende graad (15-16 jaar). Toch ligt het inschrijvingspercentage van Roma-kinderen op alle niveaus van het onderwijs lager dan bij niet-Roma-kinderen. Factoren als armoede, gebrek aan vervoer naar school vanuit afgelegen rurale gebieden, de ongeschooldheid van de ouders en culturele gebruiken binnen de Roma-gemeenschap (bv. het mindere belang dat gehecht wordt aan onderwijs, kindhuwelijken bij meisjes, de impact van migratie) liggen aan de basis van dit verschil.

Sinds 2015 bestaat er een wet inzake huisvesting die Roma erkent als een van de begunstigden van sociale huisvesting. De European Commission against Racism and Intolerance (ECRI) rapporteert in 2018 dat de implementatie van deze wet te wensen overlaat ten gevolge van een significant tekort aan financiële middelen. De toegang tot adequate huisvesting is niet enkel een probleem voor Roma. Er is een algemeen tekort aan sociale huisvesting, voornamelijk op het platteland, en een beperkte toegang tot stromend water en riolering.

Het gezondheidssysteem in Moldavië streeft ernaar toegankelijk te zijn voor iedereen. Verschillende soorten zorg zijn gratis ongeacht of iemand een ziektekostenverzekering heeft of niet. Dat gaat over de eerstelijns- en spoedzorg en behandelingen voor tuberculose, aids en kanker. Mensen met een arbeidscontract en zelfstandigen hebben via hun sociale bijdragen een ziektekostenverzekering. Andere personen wiens ziektekosten automatisch worden gedekt zijn kinderen, studenten, zwangere vrouwen (inclusief postnatale

zorg), moeders van minstens vier kinderen, mensen met een handicap, gepensioneerden, geregistreerde werklozen, mensen die sociale bijstand krijgen en mensen die onder de armoedegrens leven. Wat betreft Roma, rapporteert het USDOS dat er vaak onvoldoende plaatsen zijn waar Roma terecht kunnen voor dringende medische hulp in de buurt van hun afgelegen vestigingen. Verder stelt het USDOS dat gezondheidswerkers Roma ongelijk of willekeurig behandelen. De East Europe Foundation (EEF) concludeert dat informele betalingen in ruil voor medische diensten (ook een probleem voor niet-Roma) de voornaamste hindernis vormen om medische hulp te zoeken. Een bijkomend obstakel voor Roma is een gebrek aan vertrouwen in artsen en angst voor de houding van een arts tegenover Roma.

Er dient benadrukt te worden dat de integratie van Roma onder meer in het onderwijs en op de arbeidsmarkt, de verbetering van hun sociaaleconomische levensomstandigheden en betere toegang tot huisvesting en gezondheidszorg niet van de ene op de andere dag gerealiseerd kunnen worden, doch een werk van lange adem betreffen. Er kan in dit verband evenwel niet voorbijgegaan worden aan het feit dat hiertoe de afgelopen jaren in Moldavië diverse stappen werden ondernomen.

Er kan hieruit geconcludeerd worden dat mogelijke gevallen van discriminatie binnen de Moldavische context in het algemeen niet beschouwd kunnen worden als een vervolging in de zin van de Conventie van Genève. Om te oordelen of discriminatoire maatregelen op zich een vervolging in de zin van de Conventie betekenen, dienen immers alle omstandigheden in overweging te worden genomen. Het ontzeggen van bepaalde rechten en een discriminerende bejegening houden op zich geen vervolging in vluchtelingenrechtelijke zin in. Om tot de erkenning van de status van vluchteling te leiden, moeten de deprivatie van rechten en de discriminatie van dien aard zijn dat zij aanleiding geven tot een toestand die gelijkgeschakeld kan worden met een vrees in vluchtelingenrechtelijke zin. Zulks houdt in dat de gevreesde problemen dermate systematisch en ingrijpend zijn dat fundamentele mensenrechten worden aangetast waardoor het leven in het land van herkomst ondraaglijk wordt. Eventuele problemen van discriminatie in Moldavië hebben echter niet die aard, intensiteit en draagwijdte om als vervolging te worden beschouwd, tenzij eventueel in zeer uitzonderlijke omstandigheden.

U verklaarde dat de Roma in Moldavië worden gediscrimineerd. In dit verband dient herhaald te worden dat een vrees voor vervolging of een reëel risico op het lijden van ernstige schade steeds in concreto dient te worden aangetoond. Het volstaat in deze niet zich te beperken tot een loutere verwijzing naar een algemene situatie of algemene informatie. U brengt met uw algemene beschouwingen geen concrete, op uw persoon betrokken elementen of feiten aan waaruit zou kunnen blijken dat u in Moldavië persoonlijk een bijzonder risico op systematische discriminatie loopt, dermate dat er sprake is van de aantasting van een mensenrecht, of van een daad van vervolging, of van een reëel risico op het lijden van ernstige schade.

Tot slot – indien u problemen zou kennen bij een terugkeer naar Moldavië – dient opgemerkt te worden dat uit de informatie waarover het Commissariaat-generaal beschikt (zie de COI Focus. Moldavië. De Roma-minderheid van 4 maart 2022 (https://www.cgvs.be/sites/default/files/rapporten/coi_focus_moldavie._de_romaminderheid_20220304.pdf) de COI Focus. Moldavië. Algemene situatie van 6 januari 2025 (https://www.cgvs.be/sites/default/files/rapporten/coi_focus_moldavie._algemene_situatie_20250106.pdf)), blijkt dat hoewel anti-Roma gevoelens, stereotypering, racisme en haatspraak ten aanzien van Roma voorkomen in Moldavië, er geen sprake is van systematische gewelddaden ten aanzien van Roma. In dit verband dient te worden aangestipt dat er sprake kan zijn van een bepaalde mate van onderraportering van incidenten. Ook blijkt dat zaken die gemeld worden bij de bevoegde autoriteiten niet steeds de nodige opvolging kennen waardoor daders ongestraft blijven. Vanuit de Roma-gemeenschap zijn er klachten over de effectieve toegankelijkheid en beschikbaarheid van politionele en juridische bijstand. Daartegenover staat dat Roma vaak niet op de hoogte zijn van de juridische mogelijkheden die er zijn om bescherming te krijgen of om hun rechten af te dwingen. Het is voor Roma mogelijk om naar de politie te stappen, maar de administratieve rompslomp is volgens het adviescomité van de Raad van Europa te omslachtig, waardoor zij niet geneigd zijn om met hun zaak verder te gaan. Dat is voornamelijk het geval voor Roma die onvoldoende kennis hebben over het wettelijke en institutionele kader waarbinnen discriminatie kan worden bestreden. Roma-vertegenwoordigers zijn vragende partij voor professioneel juridisch advies en bijstand aan Roma zodat zij hun zaak aanhangig kunnen maken. Aangezien de grote meerderheid van de Roma op de armoedegrens leeft, zijn zij niet in staat om zelf een advocaat te betalen. Dat geldt eveneens voor een groot deel van de rest van de bevolking.

Uit voornoemde informatie blijkt verder dat er in geval van discriminatie of gewelddaden in Moldavië ook andere kanalen bestaan die bijstand kunnen bieden voor Roma die een beroep willen doen op de bescherming van de autoriteiten, zoals de Community Mediators binnen de Roma-gemeenschap, de Ombudsman, die aanvragen van individuen met betrekking tot schendingen van mensenrechten en vrijheden kan onderzoeken, of de Equality Council, dat bevoegd is om aantijgingen van discriminatie onafhankelijk te onderzoeken en waar een klacht over discriminatie via de website van die organisatie kan worden

aangekaart. Voorts zijn er verschillende Romaorganisaties actief in Moldavië. Enkele van deze organisaties hebben zich verenigd onder de Voice of Roma Coalition of Coalita Vocea Romilor. Deze organisaties monitoren de implementatie van de verschillende actieplannen en streven ernaar om de situatie voor Roma te verbeteren en komen op voor hun rechten. Verder voert de Moldavische ngo Roma National Center (Centrul Național al Romilor, CNR) een project uit dat ondersteund wordt door de Raad van Europa om ervoor te proberen zorgen dat Roma (en andere etnische minderheden) die het slachtoffer zijn van discriminatie, haatspraak en haatmisdrijven een betere toegang krijgen tot het rechtswezen en kunnen rekenen op gratis rechtsbijstand, advies en geschillenbeslechting. Er dient echter erop gewezen te worden dat deze informatie, waaruit blijkt dat ondanks een zekere vooruitgang op het vlak van rechtsbescherming voor Roma in Moldavië er nog tekortkomingen blijven bestaan, op zich niet volstaat om aan te tonen dat u persoonlijk in uw land van herkomst hoegenaamd geen afdoende bescherming zou kunnen krijgen. Uit bovenstaande informatie kan geenszins zonder meer afgeleid worden dat de Moldavische autoriteiten niet bij machte of onwillig zijn om in deze problematiek op te treden en bescherming te bieden.

Uw documenten kunnen op de bovenstaande vaststellingen geen ander licht werpen. De infobrochure toont louter aan waar u zich moest informeren om een advocaat te verkrijgen in België. Hierbij kan worden opgemerkt dat u verklaarde dat u in het kader van uw huidige verzoek moeilijkheden ondervindt om een advocaat te vinden (CGVS, p. 2). Dit kan echter geenszins een ander licht werpen op de bovenstaande vaststellingen.

Uit hetgeen voorafgaat wordt u de internationale bescherming geweigerd. U heeft met name geen substantiële redenen opgegeven om uw land van herkomst in uw specifieke omstandigheden niet te beschouwen als een veilig land van herkomst ten aanzien van de vraag of u voor erkenning als persoon die internationale bescherming geniet in aanmerking komt. Het feit dat u afkomstig bent uit een veilig land van herkomst staat vast. Rekening houdende met de procedurele waarborgen die gepaard gaan met de aanwijzing van een land als veilig land van herkomst en de evaluatie die voorafgaat aan deze aanwijzing, beschouw ik uw verzoek om internationale bescherming als kennelijk ongegrond, in toepassing van artikel 57/6/1, § 2 van de Vreemdelingenwet.

C. Conclusie

Op basis van de elementen uit uw dossier, kom ik tot de vaststelling dat u niet als vluchteling in de zin van artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet kan worden erkend. Verder komt u niet in aanmerking voor subsidiaire bescherming in de zin van artikel 48/4 van de Vreemdelingenwet.

Bovendien beschouw ik uw verzoek om internationale bescherming als kennelijk ongegrond in toepassing van artikel 57/6/1, § 2 van de Vreemdelingenwet.
(...)"

2. Over de gegrondheid van het beroep

2.1. Het verzoekschrift

2.1.1. In wat zich aandient als een enig middel beroept verzoekster zich op de schending van de artikelen 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet. Uit een lezing van het verzoekschrift kan met enige welwillendheid worden afgeleid dat verzoekster tevens de schending aanvoert van de materiële motiveringsplicht.

In eerste instantie meent verzoekster, onder verwijzing naar algemene landeninformatie, dat de Moldavische overheid onvoldoende bescherming biedt aan de Roma-minderheid in het land. Vervolgens stelt verzoekster dat zij in Moldavië gediscrimineerd wordt, omwille van haar Roma-etnie. Zij gaat, eveneens onder verwijzing naar algemene landeninformatie, in op de verschillende vlakken waarop Roma in Moldavië gediscrimineerd worden, zoals gezondheidszorg, werk en onderwijs. Zij benadrukt dat zij medische problemen heeft, anemie en thalassemie, en hiervoor in Moldavië niet de nodige zorg krijgt. Tot slot betoogt verzoekster dat er, bij de beoordeling van een verzoek om internationale bescherming, rekening dient te worden gehouden met het profiel van de verzoeker. Zij stelt dat zij uitermate traumatische ervaringen heeft meegemaakt, waarna zij haar relaas herhaalt. Zij vervolgt, onder verwijzing naar een wetenschappelijke publicatie, dat haar verhaal en geheugen kunnen veranderen doorheen de tijd ten gevolge van verscheidene geheugeneffecten en dat het verlies en de toename van herinneringen eigen is aan hoe het geheugen werkt. Eveneens onder verwijzing naar wetenschappelijke publicaties, stelt zij ook dat uit psychologisch onderzoek blijkt dat wanneer iemand vaker wordt geïnterviewd over een bepaalde gebeurtenis, hij niet altijd consistent is in zijn verhaal, dat dit ook geldt wanneer een gebeurtenis daadwerkelijk heeft plaatsgevonden en dat dergelijke inconsistenties niet per se een teken van ongeloofwaardigheid zijn. Verzoekster besluit dat de commissaris-generaal dan ook rekening dient te houden met haar jonge leeftijd en traumatische ervaringen.

2.1.2. Op basis van hetgeen voorafgaat, vraagt verzoekster de Raad in hoofddeorde om haar de vluchtelingenstatus toe te kennen, in ondergeschikte orde om haar de subsidiaire beschermingsstatus toe te kennen en in de meest ondergeschikte orde om de bestreden beslissing te vernietigen en het dossier naar het commissariaat-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen (hierna: het commissariaat-generaal) terug te sturen voor bijkomend onderzoek.

2.2. Stukken

Verzoekster voegt ter staving van haar betoog, benevens de in het verzoekschrift aangehaalde en geciteerde informatie, geen bijkomende stukken bij het verzoekschrift.

2.3. Beoordeling van het beroep

2.3.1. Bevoegdheid

Inzake beroepen tegen de beslissingen van de commissaris-generaal beschikt de Raad over volheid van rechtsmacht. Dit wil zeggen dat het geschil met alle feitelijke en juridische vragen in zijn geheel aanhangig wordt gemaakt bij de Raad, die een onderzoek voert op basis van het rechtsplegingsdossier. Als administratieve rechter doet hij in laatste aanleg uitspraak over de grond van het geschil (wetsontwerp tot hervorming van de Raad van State en tot oprichting van een Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, *Parl. St. Kamer* 2005-2006, nr. 2479/001, p. 95-96 en 133). Door de devolutieve kracht van het beroep is de Raad niet noodzakelijk gebonden door de motieven waarop de bestreden beslissing is gesteund en de kritiek van verzoekster daarop. Hij dient verder niet op elk aangevoerd argument in te gaan.

In toepassing van de richtlijn 2011/95/EU moet de Raad zijn bevoegdheid uitoefenen op een wijze die tegemoet komt aan de verplichting om “*een daadwerkelijk rechtsmiddel bij een rechterlijke instantie*” te voorzien in de zin van artikel 46 van de richtlijn 2013/32/EU. Hieruit volgt dat wanneer de Raad een beroep onderzoekt dat werd ingediend op basis van artikel 39/2, § 1, van de Vreemdelingenwet, hij gehouden is de wet uit te leggen op een manier die conform is aan de vereisten zoals deze voortvloeien uit artikel 46, § 3, van de richtlijn 2013/32/EU, met name ervoor zorgen dat het daadwerkelijk rechtsmiddel een volledig en *ex nunc*-onderzoek omvat van zowel de feitelijke als juridische gronden, met inbegrip van een onderzoek van de behoefte aan internationale bescherming (HvJ 25 juli 2018, C-585/16, Alheto, punten 105 – 106).

De Uniewetgever heeft, door te bepalen dat de rechterlijke instantie die bevoegd is om uitspraak te doen op een rechtsmiddel tegen een beslissing tot afwijzing van een verzoek om internationale bescherming indien van toepassing “*de behoefte aan internationale bescherming*” van de verzoeker moet onderzoeken, met de vaststelling van artikel 46, lid 3, van de richtlijn 2013/32 deze rechterlijke instantie, indien zij van oordeel is dat zij beschikt over alle daartoe noodzakelijke feitelijke en juridische gegevens, de bevoegdheid willen verlenen om na afloop van een volledig en *ex nunc*-onderzoek – dat wil zeggen een uitputtend en geactualiseerd onderzoek van deze gegevens – een bindende uitspraak te doen over de vraag of deze verzoeker voldoet aan de voorwaarden van de richtlijn 2011/95 om internationale bescherming te krijgen (HvJ 29 juli 2019, C556/17, Torubarov, punt 65).

Artikel 46, lid 3, van de richtlijn 2013/32, gelezen in samenhang met artikel 47 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie, moet aldus worden uitgelegd dat de rechterlijke instantie van een lidstaat waarbij in eerste aanleg een beroep tegen een beslissing inzake een verzoek om internationale bescherming is ingediend, verplicht is zowel de elementen, feitelijk en rechtens, waarmee het orgaan dat deze beslissing heeft genomen rekening heeft gehouden of had kunnen houden, als de elementen die zich na de vaststelling van die beslissing hebben aangediend, te onderzoeken (HvJ 25 juli 2018, C 585/16, Alheto, punt 118).

De Raad kan dan ook nagaan of verzoekster al dan niet voldoen aan de criteria zoals bepaald in de artikelen 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet. Het verdwijnen van de wettelijke basis van de bestreden beslissingen en het gegeven dat Moldavië niet langer een veilig land van herkomst is, verhindert de Raad niet het verzoek om internationale bescherming door middel van een volledig en *ex nunc*-onderzoek naar zowel de feitelijke als de juridische gronden te beoordelen op basis van een andere rechtsgrond, mits eerbiediging van de rechten van verdediging (zie HvJ 25 juli 2018, C 585/16, Alheto, punten 119-121, 124-127 en 130 alsook de aldaar aangehaalde rechtspraak, RvS 10 februari 2023, nr. 255.752).

In casu heeft de Raad er ter terechtzitting op gewezen dat artikel 57/6/1 van de Vreemdelingenwet, op grond waarvan volgens de eerste paragraaf de beschermingsverzoek van verzoekster volgens een versnelde procedure werd behandeld en volgens de tweede paragraaf de verzoeken als kennelijk ongegrond werd beschouwd, thans niet langer van toepassing is. In het koninklijk besluit van 3 december 2025 tot uitvoering van het artikel 57/6/1, § 3, vierde lid, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het

grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, houdende de vastlegging van de lijst van veilige landen van herkomst (BS 15 december 2025) is Moldavië immers niet meer opgenomen als zijnde een veilig land van herkomst. Ter terechtzitting werd het voornemen kenbaar gemaakt aan de aanwezige partij, verzoekster, om het beschermingsverzoek als gevolg hiervan te beoordelen in het licht van de artikelen 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet. De aanwezige partij kreeg ter terechtzitting de mogelijkheid om hierover haar opmerkingen te formuleren en haar standpunt uiteen te zetten over zowel de feitelijke als de juridische elementen die bepalend zijn voor de uitkomst van de procedure, waarbij de voor verzoekster aanwezige advocaat aangaf akkoord te gaan met een dergelijke beoordeling en het rechtsplegingsdossier lijkt voldoende gegevens te bevatten om tot zulke beoordeling over te gaan.

2.3.2. Bewijslast en samenwerkingsplicht

Het wettelijke kader omtrent de bewijslast wordt heden uiteengezet in de artikelen 48/6 en 48/7 van de Vreemdelingenwet, die de omzetting betreffen van artikel 4 van de richtlijn 2011/95/EU en artikel 13, eerste lid, van de richtlijn 2013/32/EU, en bijgevolg in het licht van deze Unierechtelijke bepalingen moeten worden gelezen.

De in artikel 4 van de richtlijn 2011/95/EU vervatte 'beoordeling van feiten en omstandigheden' in het kader van een onderzoek naar aanleiding van een verzoek om internationale bescherming verloopt in twee onderscheiden fasen.

De eerste fase betreft de vaststelling van de feitelijke omstandigheden die bewijselementen tot staving van het verzoek kunnen vormen. De in artikel 4, eerste lid, van de richtlijn 2011/95/EU en artikel 13, eerste lid, van de richtlijn 2013/32/EU beoogde samenwerkingsplicht, die beperkt is tot deze eerste fase, houdt in dat het in beginsel aan de verzoeker om internationale bescherming toekomt om alle nodige elementen ter staving van zijn verzoek, zoals vermeld in artikel 48/6, § 1, tweede lid, van de Vreemdelingenwet, zo spoedig mogelijk aan te brengen opdat de relevante elementen van zijn verzoek kunnen worden bepaald. De verzoeker moet aldus een inspanning doen om dit verzoek te onderbouwen, onder meer aan de hand van verklaringen, schriftelijke bewijzen, zoals documenten en stukken, of ander bewijsmateriaal. Indien de door de verzoeker aangevoerde elementen om welke reden ook niet volledig, actueel of relevant zijn, is het aan de met het onderzoek belaste instanties om actief met de verzoeker samen te werken om alle elementen te verzamelen die het verzoek kunnen staven. Daarnaast moeten deze instanties ervoor zorgen dat nauwkeurige en actuele informatie wordt verzameld over de algemene situatie in het land van oorsprong en, waar nodig, in landen van doorreis.

De tweede fase betreft de beoordeling in rechte van deze gegevens door de met het onderzoek belaste instanties, waarbij wordt beslist of in het licht van de feiten die een zaak kenmerken, is voldaan aan de materiële voorwaarden, omschreven in de artikelen 48/3 of 48/4 van de Vreemdelingenwet, voor de toekenning van internationale bescherming. Hier wordt beoordeeld wat de gevolgen zijn van de tot staving van het verzoek ingediende elementen, en dus wordt beslist of die elementen daadwerkelijk kunnen voldoen aan de voorwaarden voor de toekenning van de gevraagde internationale bescherming. Dit onderzoek van de gegrondheid van het verzoek behoort tot de uitsluitende bevoegdheid van de met het onderzoek belaste instanties zodat in deze fase een samenwerkingsplicht niet aan de orde is (HvJ 22 november 2012, C-277/11, M.M., pt. 64-70).

De beoordeling van een verzoek om internationale bescherming moet plaatsvinden op individuele wijze. Overeenkomstig artikel 48/6, § 5, van de Vreemdelingenwet moet, onder meer, rekening worden gehouden met alle relevante informatie in verband met het land van herkomst op het tijdstip waarop een beslissing inzake het verzoek wordt genomen, met inbegrip van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen die gelden in het land van herkomst en de wijze waarop deze worden toegepast, alsook met de door de verzoeker overgelegde documenten en afgelegde verklaringen. Consistentie, voldoende detaillering en specificiteit, alsook voldoende aannemelijkheid vormen indicatoren op basis waarvan de geloofwaardigheid van de verklaringen kan worden beoordeeld, rekening houdend met de individuele omstandigheden van de betrokken verzoeker. Twijfels over bepaalde aspecten van een relaas ontslaan de bevoegde overheid niet van de opdracht de vrees voor vervolging of een reëel risico op ernstige schade betreffende die elementen waar geen twijfel over bestaat, te toetsen. Het moet in deze evenwel gaan om die elementen die de nood aan internationale bescherming kunnen rechtvaardigen.

Wanneer een verzoeker bepaalde aspecten van zijn verklaringen niet staft met schriftelijke of andere bewijzen, dan bepaalt artikel 48/6, § 4, van de Vreemdelingenwet dat deze aspecten geen bevestiging behoeven indien aan de volgende cumulatieve voorwaarden is voldaan:

- “a) de verzoeker heeft een oprechte inspanning geleverd om zijn verzoek te staven;*
- b) alle relevante elementen waarover de verzoeker beschikt, zijn voorgelegd, en er is een bevredigende verklaring gegeven omtrent het ontbreken van andere bewijskrachtige elementen;*

- c) de verklaringen van de verzoeker zijn samenhangend en aannemelijk bevonden en zijn niet in strijd met de algemene en specifieke informatie die gekend en relevant is voor zijn verzoek;
- d) de verzoeker heeft zijn verzoek om internationale bescherming zo spoedig mogelijk ingediend, of hij heeft goede redenen kunnen aanvoeren waarom hij nagelaten heeft dit te doen;
- e) de algemene geloofwaardigheid van de verzoeker is komen vast te staan.”

2.3.3. Ingevolge artikel 49/3 van de Vreemdelingenwet wordt het verzoek om internationale bescherming van verzoekster in hetgeen volgt bij voorrang onderzocht in het kader van het Internationaal Verdrag betreffende de Status van Vluchtelingen, ondertekend te Genève op 28 juli 1951 en goedgekeurd bij wet van 26 juni 1953 (hierna: het Verdrag van Genève), zoals bepaald in artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet, en vervolgens in het kader van artikel 48/4 van diezelfde wet.

De Raad dient daarbij een arrest te vellen dat op afdoende wijze gemotiveerd is en aangeeft om welke redenen verzoekster al dan niet voldoet aan de criteria, zoals bepaald in de artikelen 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet. Gelet op het devolutieve karakter van onderhavig beroep, dient hij daarbij, zo weze herhaald, niet noodzakelijk in te gaan op alle aangevoerde argumenten.

2.3.4. De materiële motiveringsplicht, de vereiste van deugdelijke motieven, houdt in dat de bestreden beslissing op motieven moet steunen waarvan het feitelijk bestaan naar behoren is bewezen en die in rechte ter verantwoording van de beslissing in aanmerking kunnen genomen worden. Dit onderdeel van het enig middel zal dan ook vanuit dit oogpunt worden onderzocht.

2.3.5. Over de procedurele noden in de zin van artikel 48/9 van de Vreemdelingenwet

De Raad wijst op de inhoud van artikel 48/9 van de Vreemdelingenwet, waaruit blijkt dat indien verzoekers om internationale bescherming blijf geven van bijzondere procedurele noden, in de zin dat zij als gevolg van hun individuele omstandigheden beperkt zijn in hun mogelijkheden om de rechten te genieten waarop zij aanspraak kunnen maken en om te voldoen aan de verplichtingen die hen worden opgelegd (*Parl.St.*, Kamer, 2016-2017, DOC 54-2548/001, p. 54), zij passende steun kunnen genieten in de loop van de procedure.

In de bestreden beslissing wordt in dit verband op goede gronden het volgende geoordeeld:

“Na grondige analyse van het geheel van de gegevens in uw administratief dossier, moet vooreerst worden vastgesteld dat er onvoldoende concrete elementen voorhanden zijn waaruit een bijzondere procedurele nood in uw hoofde kan worden afgeleid die het nemen van bepaalde specifieke steunmaatregelen rechtvaardigt. Bij de DVZ verklaarde u dat u rugpijn hebt (DVZ “verklaring volgend verzoek”, punt 13). Op het CGVS verklaarde u dat u last hebt van anemie en thalassemie en dat u als gevolg daarvan sinds april of mei 2025 problemen hebt met uw geheugen. U verklaarde dat u data vergeet en dat u vergeet wat er gebeurd is met u (CGVS, p. 3-4). Vooreerst dient opgemerkt te worden dat u verklaarde dat u zich in staat voelde het interview te doen. Bovendien verklaarde u dat de problemen met uw rug geen invloed konden hebben op het persoonlijk onderhoud (CGVS, p. 3). Verder werd u meegedeeld dat u het tijdig moest aangeven als er iets was (CGVS, p. 4). Uit de analyse van het gehoorverslag blijkt dat uw medische toestand geen invloed had op het verloop van het persoonlijk onderhoud. U vroeg tijdens het interview of u mocht rechtstaan, hetgeen u werd toegestaan (CGVS, p. 9). Bovendien blijkt uit uw verklaringen dat u wel degelijk over voldoende cognitieve capaciteiten beschikt om uw asielrelaas op zelfstandige wijze naar voren te brengen. Het spreekt het voor zich dat bij de vaststelling van bepaalde onwetendheden wordt ingeschat in hoeverre dergelijke lacune al dan niet een aannemelijke verklaring zou hebben of niet. In onderstaande beslissing is, waar gewezen wordt op onwetendheden, nadrukkelijk geargumenteed waarom in casu de vastgestelde onwetendheid niet aannemelijk kan worden genoemd. Daarnaast verklaarde u op het einde van het persoonlijk onderhoud dat u tevreden was over het verloop van het interview en dat u de vragen en tolk goed had begrepen (CGVS, p. 15). Tot slot dient benadrukt te worden dat u geen documenten neerlegde ter staving van uw medische toestand en uw geheugenproblemen. U verklaarde nochtans dat u documenten had met betrekking tot uw anemie en thalassemie en dat u deze zou bezorgen aan het CGVS tegen 18 november (CGVS, p. 4). Het CGVS heeft echter tot op heden niets ontvangen. Gelet op wat voorafgaat kan in de gegeven omstandigheden redelijkerwijze worden aangenomen dat uw rechten in het kader van onderhavige procedure gerespecteerd worden evenals dat u kunt voldoen aan uw verplichtingen”

Uit het voorgaande blijkt aldus dat verzoeksters geheugenproblemen niet worden aangenomen (en daarom geen verschoning kunnen bieden voor haar verklaringen), alsook dat haar medische problemen op zich niet worden gestaafd en (daardoor) geen aanleiding geven tot bijzondere procedurele noden in haar hoofde.

Waar verzoekster in het verzoekschrift betoogt dat de commissaris-generaal geen rekening hield met het feit dat zij uiterst traumatische gebeurtenissen heeft meegemaakt, merkt de Raad op dat verzoekster nergens tijdens de administratieve procedure, met inbegrip van de vragenlijst ‘Bijzondere procedurele noden’, melding

maakte van enige trauma's die zij zou hebben, laat staan van problemen die zij hierdoor zou hebben. De Raad stelt verder vast dat verzoekster geen enkel stavingstuk bijbrengt waaruit zou kunnen blijken dat zij trauma's heeft en/of hierdoor problemen zou hebben gehad ten tijde van haar procedure voor het krijgen van internationale bescherming in België. In dit verband stipt de Raad aan dat verzoekster geen bezwaar formuleerde tegen het plaatsvinden van het persoonlijke onderhoud bij het commissariaat-generaal, dat uit de notities van het persoonlijk onderhoud blijkt dat deze op normale wijze is geschied en dat hieruit geen problemen omwille van eventuele (psychologische problemen door) trauma's kunnen worden afgeleid.

Tot slot, wat betreft verzoeksters betoog in het verzoekschrift dat de commissaris-generaal geen rekening hield met haar jonge leeftijd, stelt de Raad vast dat verzoekster werd geboren op 16 augustus 2005 en ten tijde van het indienen van haar huidig beschermingsverzoek op 9 augustus 2024 aldus bijna negentien jaar was. Gelet op haar meerderjarigheid ten tijde van de administratieve procedure ziet de Raad niet in, en verzoekster geeft ook niet de minste verdere verduidelijking, op welke manier er geen rekening werd gehouden met haar "*jonge leeftijd*" en hoe dit van invloed had kunnen zijn op de strekking van de bestreden beslissing.

Gelet op het voorgaande, treedt de Raad de commissaris-generaal dan ook bij waar deze besluit dat in de gegeven omstandigheden redelijkerwijze kan worden aangenomen dat verzoeksters rechten werden gerespecteerd en dat zij heeft kunnen voldoen aan haar verplichtingen in het kader van de administratieve procedure van haar beschermingsverzoek.

2.3.6. Beoordeling in het licht van artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet

2.3.6.1. Verzoekster vreest bij terugkeer naar haar land van herkomst, Moldavië, te worden vervolgd. Zij verwijst naar de problemen die zij heeft met V., die met haar wilde trouwen, alsook naar een incident waarbij haar vinger werd gebroken door een jongen op school en naar discriminatie in haar land van herkomst.

Blijkens de bestreden beslissing oordeelt de commissaris-generaal vooreerst (i) dat, omwille van verschillende redenen, geen geloof kan worden gehecht aan verzoeksters problemen met V. Zo (a) blijkt dat verzoeksters ouders in het kader van hun tweede verzoeken om internationale bescherming dezelfde problemen aanhaalden en dat deze problemen toen ongeloofwaardig werden bevonden. Daarnaast (b) kunnen verzoeksters eigen verklaringen met betrekking tot deze problemen geenszins overtuigen. Verder (ii) kan geen actuele gegronde vrees voor vervolging worden afgeleid uit het incident op school waarbij haar vinger werd gebroken. Voorts (iii), wat betreft de discriminatie in Moldavië tegen de Roma, stelt de commissaris-generaal dat verzoekster niet aannemelijk maakt dat zij in Moldavië, als etnische Roma, zal worden onderworpen aan discriminatie die kan worden beschouwd als vervolging in de zin van het Verdrag van Genève. Bovendien (iv) blijkt niet dat de Moldavische autoriteiten niet bij machte of onwillig zijn om op te treden en bescherming te bieden. Tot slot (v) kan het door verzoekster neergelegde document, omwille van de in de bestreden beslissing vervatte redenen, aan de voorgaande vaststellingen niets wijzigen.

In de bestreden beslissing wordt op omstandige wijze gemotiveerd aangaande bovenvermelde vaststellingen. Hieruit blijkt dat de commissaris-generaal het verzoek om internationale bescherming van verzoekster op individuele wijze heeft onderzocht en omstandig en duidelijk de motieven heeft uiteengezet waarop hij zijn beslissing baseert. Te dezen onderneemt verzoekster in het verzoekschrift geen ernstige poging om de motieven van de bestreden beslissing te weerleggen of te ontkrachten. Het komt nochtans aan verzoekster toe om deze motieven aan de hand van concrete elementen en argumenten in een ander daglicht te plaatsen. Door zich louter te beperken tot het poneren van een vrees voor vervolging, het herhalen van een aantal eerder afgelegde verklaringen, het uiten van blote beweringen en het tegenspreken van de bevindingen van de commissaris-generaal, blijft verzoekster daartoe echter in gebreke.

2.3.6.2. Na grondige lezing van het dossier besluit de Raad, in navolging van de commissaris-generaal, dat verzoekster niet aannemelijk maakt dat zij haar land van herkomst is ontvlucht of dat zij er niet naar zou kunnen terugkeren omwille van een gegronde vrees voor vervolging in vluchtelingenrechtelijke zin.

2.3.6.3. In eerste instantie treedt de Raad de commissaris-generaal bij dat geen geloof kan worden gehecht aan haar problemen met V., die met haar wilde trouwen. De bestreden beslissing luidt in dit verband terecht als volgt:

"Vooreerst dient opgemerkt te worden dat uit uw verklaringen (CGVS, p. 5), uit de verklaringen die uw ouders N. S. (O.V. x.xxx.xxx, CG xx/xxxxxx) en V. G. (O.V. x.xxx.xxx, CG xx/xxxxxxx) aflegden in het kader van hun tweede verzoek en uit de beslissingen van het desbetreffende verzoek (zie administratief dossier, blauwe map) blijkt dat u zich beroept op dezelfde motieven als diegene die uw ouders aanhaalden in het kader van hun tweede verzoek. De problemen die u zou hebben gekend in Moldavië werden reeds ongeloofwaardig bevonden in het kader van het tweede verzoek van uw ouders. Zo legden zij inconsistente verklaringen af

over het moment waarop uw problemen begonnen. Verder werd vastgesteld dat uw moeder geen melding maakte bij de DVZ van het feit dat u problemen had. Daarnaast werden doorheen de verklaringen van uw ouders tegenstrijdigheden vastgesteld. Tot slot legden uw ouders inconsistente verklaringen af over de omvang van de bedreigingen. Deze beslissing en beoordeling werd bevestigd door de RvV. Voor een uitgebreide weergave van de elementen op basis waarvan de beslissingen van uw ouders werden genomen, verwijs ik graag naar hun beslissingen, waarvan een kopie werd toegevoegd aan het administratieve dossier. Deze vaststelling ondermijnt reeds in bijzonder grote mate de geloofwaardigheid van de door u aangehaalde problemen.

Verder kunnen uw eigen verklaringen met betrekking tot de problemen die u kende met V. allerm minst overtuigen.

Zo schetste u bij de DVZ en op het CGVS een geheel andere versie van het verloop van de gebeurtenissen in 2020 en 2022.

Betreffende het incident in 2020 verklaarde u op de DVZ dat V. uw hand kwam vragen, dat hij uw vader een dag de tijd gaf om na te denken, dat hij de volgende dag terug kwam, dat zij uw vader sloegen, dat ze u gedwongen meenamen, dat ze u in een huis opsloten, dat u een raam hebt gebroken, dat u bent kunnen vluchten, dat u naar uw oma kon lopen en dat u diezelfde dag naar Rusland vluchtte (Vragenlijst CGVS d.d. 08/12/2023, vraag 5). Op het CGVS verklaarde u echter dat V. uw hand kwam vragen, dat uw vader zei dat u te jong was, dat de familie van uw vader kwam en hetzelfde zeiden, dat V. zei dat ze u op eender welke manier zouden krijgen, dat hij u vervolgens een aantal weken trachtte te overtuigen om met hem te trouwen, dat hij u ongeveer 4 of 5 weken nadat hij naar uw huis kwam trachtte mee te nemen, dat uw ouders kwamen, dat er een gevecht ontstond en dat u uiteindelijk naar Duitsland ging (CGVS, p. 9). U verklaarde ondubbelzinnig dat er geen andere incidenten waren in 2020 en bevestigde het verloop van de gebeurtenissen zoals u het voorstelde op het CGVS (CGVS, p. 9-10). Na confrontatie verklaarde u louter dat er enkel een verschil is qua tijdsframe tussen het CGVS en de DVZ (CGVS, p. 13), hetgeen vanzelfsprekend niet klopt. Verder gaf u aan dat u het zich niet herinnerde, maar dat het klopte dat u naar Rusland ging (CGVS, p. 13). Er kan echter redelijkerwijze worden verwacht dat u bij de DVZ en op het CGVS coherente verklaringen aflegde over het verloop van de gebeurtenissen die de aanleiding vormden voor uw vertrek in 2020 en waarop uw verzoek om internationale bescherming is gebaseerd. Bovendien moet nogmaals benadrukt worden dat u geen enkel document neerlegde ter staving van uw geheugenproblemen, waardoor dit een louter blote bewering is. Bijgevolg slaagt u er niet in om een aannemelijke verklaring te geven voor het feit dat u een geheel andere versie schetste van de gebeurtenissen in 2020.

Met betrekking tot de problemen in 2022 verklaarde u bij de DVZ dat V. terug naar uw huis kwam, dat u ging schuilen in de kelder van uw huis, dat hij uw vader aanviel met een mes en uw moeder sloeg, dat uw ouders konden vluchten, dat u nog enkele uren in de kelder bleef en dat uiteindelijk uw grootmoeder kwam (Vragenlijst CGVS d.d. 08/12/2023, vraag 5). Op het CGVS verklaarde u echter dat u uit een winkel kwam, dat V. u meenam in de koffer van zijn auto, dat hij u meenam naar zijn huis, dat uw vader en zijn familie kwamen, dat V. u niet wilde laten gaan, dat u werd opgesloten in de kelder van zijn huis en dat u uiteindelijk kon ontsnappen nadat u een sleutel stal. U verklaarde dat er verder geen incidenten waren bij uw terugkeer in 2022 (CGVS, p. 10). Na confrontatie verklaarde u dat het om de kelder van uw huis ging, dat u het vergeten moet zijn en dat u slechts 15 jaar oud was (CGVS, p. 13). Dit zijn echter geenszins afdoende verklaringen. Vooreerst bevestigde u op het CGVS ondubbelzinnig dat u bij het incident in 2022 in de kelder van V. werd opgesloten (CGVS, p. 11). Verder was u op het moment van de feiten in 2022 reeds 17 jaar oud. Er kan dan ook redelijkerwijze worden verwacht dat u coherente verklaringen aflegde over het verloop van de gebeurtenissen en bijgevolg op het CGVS en de DVZ gelijkaardige verklaringen aflegde.

Tot slot dient nogmaals benadrukt te worden dat u geenszins uw geheugenproblemen staafde. Tot slot vallen uw verklaringen geenszins te rijmen met de verklaringen die uw ouders aflegden. U schetste immers een geheel andere aanleiding voor uw ontvoering in 2022 dan uw ouders. Uit de verklaringen van uw ouders bleek immers dat u in 2022 werd ontvoerd door een familie die verwant was aan de familie van een jongen die eerder in 2020-2021 uw zus L. had meegenomen omdat hij met haar wilde trouwen (zie beslissingen ouders, blauwe map). Uit uw verklaringen blijkt echter dat u werd ontvoerd in 2022 door dezelfde man die eerder in 2020 wilde trouwen met u en u toen ook al trachtte mee te nemen (CGVS, p. 8-10). Er kan redelijkerwijze worden verwacht dat u en uw ouders gelijklopende verklaringen afleggen over de rechtstreekse aanleiding van uw ontvoering in 2022. Het betreft immers een kernelement van jullie vluchtrelaas."

Deze overwegingen zijn pertinent en draagkrachtig en vinden allen steun in het administratief dossier.

In deze benadrukt de Raad dat verzoeksters geheugenproblemen omwille van haar medische situatie, alsook de in het verzoekschrift opgeworpen (problemen omwille van haar) trauma's niet kunnen worden aangenomen, waardoor deze geen verschuiving kunnen bieden voor voormelde vaststellingen.

Verzoekster wijst er in het verzoekschrift op dat uit psychologisch onderzoek blijkt dat wanneer iemand vaker wordt geïnterviewd over een bepaalde gebeurtenis men niet altijd consistent is in zijn verhaal, dat dit ook geldt wanneer een gebeurtenis daadwerkelijk heeft plaatsgevonden en dat de inconsistentie niet per se een

teken van ongeloofwaardigheid is. Verder stelt zij, eveneens onder verwijzing naar wetenschappelijk onderzoek, dat haar verhaal en geheugen kunnen veranderen doorheen de tijd ten gevolge van verscheidene geheugeneffecten en dat het verlies en de toename van herinneringen eigen is aan hoe het geheugen werkt. In deze wijst de Raad er vooreerst op dat verzoekster de gevoerde onderzoeken niet bij haar verzoekschrift voegt, noch een consulteerbare weblink hiervan. De Raad kan dan ook geen kennis nemen van de inhoud van deze onderzoeken. De Raad wijst er ook op dat het niet voldoende is louter naar algemene informatie uit een psychologisch onderzoek te verwijzen, zonder deze *in concreto* te betrekken op de eigen persoon. Met haar summiere verwijzing naar psychologische onderzoeken toont verzoekster ook niet aan dat er in haar geval niet kon worden verwezen naar tegenstrijdige verklaringen, die geenszins betrekking hebben op kleine details, doch wel op kernelementen van het voorgehouden vluchtrelaas. De Raad onderstreept verder dat van verzoekers om internationale bescherming wel degelijk kan verwacht worden dat zij consistente verklaringen afleggen over de kern van hun asielrelaas. Daar een verzoeker om internationale bescherming vervolging meent te vrezen en gebeurtenissen die hier de aanleiding voor zijn doorgaan een manifeste afwijking vormen op de alledaagsheid en van determinerende invloed zijn op diens verdere leven, kan redelijkerwijze verwacht worden dat een verzoeker om internationale bescherming bij machte zou moeten zijn hierover in een later stadium op coherente en duidelijke wijze verklaringen af te leggen, ook doorheen verschillende opeenvolgende onderhouden, *quod non in casu*.

2.3.6.4. Vervolgens, wat betreft verzoeksters verklaring dat haar vinger werd gebroken toen zij negen jaar was (administratief dossier, notities persoonlijk onderhoud, p. 7), nadat een jongen van veertien jaar haar probeerde te kussen, wordt in de bestreden beslissing met recht het volgende geoordeeld:

“U verklaarde dat u later geen problemen meer kende met deze persoon (CGVS, p. 7). Dergelijke gebeurtenissen zijn betreurenswaardig, maar onvoldoende zwaarwichtig om in aanmerking te komen voor internationale bescherming. Bovendien kan er als gevolg van deze problemen, geen actuele vrees voor vervolging of een toekomstig reëel risico op ernstige schade in uw hoofde worden vastgesteld.”

Verzoekster laat deze overwegingen, die pertinent en draagkrachtig zijn en steun vinden in het administratief dossier, volledig onverlet zodat ze, bij gebrek aan enig dienstig en concreet verweer, onverminderd overeind blijven en door de Raad tot de zijne worden gemaakt.

2.3.6.5. Vervolgens, wat betreft de discriminatie tegen de Roma in Moldavië, oordeelt de Raad – in navolging van de verwerende partij – dat verzoekster niet aannemelijk maakt dat zij in Moldavië, als etnische Roma, zal worden onderworpen aan (discriminatie die kan worden beschouwd als) vervolging in de zin van het Verdrag van Genève en dat zij in Moldavië geen beroep zou kunnen doen op de nodige hulp of bescherming vanwege de autoriteiten.

Waar verzoekster zich beroept op de algemene situatie van de Roma in Moldavië, wijst de Raad erop dat de verwerende partij hier in de bestreden beslissing reeds de aandacht op vestigde en dat zij zelf beklemtoont dat de Roma in Moldavië op meerdere vlakken discriminatie kunnen ondervinden en dat zij zich in een moeilijke socio-economische situatie bevinden, zoals terdege blijkt uit de bij het administratief dossier gevoegde COI Focus “Moldavië, De Roma-minderheid” van 4 maart 2022 en COI Focus “Moldavië – algemene situatie” van 6 januari 2025. Verduidelijkt wordt als volgt:

“De informatie beschikbaar op het Commissariaat-generaal (zie de COI Focus. Moldavië. De Roma-minderheid van 4 maart 2022 (https://www.cgvs.be/sites/default/files/rapporten/coi_focus_moldavie_de_roma-minderheid_20220304.pdf) en de COI Focus. Moldavië. Algemene situatie van 6 januari 2025 (https://www.cgvs.be/sites/default/files/rapporten/coi_focus_moldavie_algemene_situatie_20250106.pdf)) toont aan dat heel wat Roma in Moldavië zich, zoals elders in Europa, in een moeilijke socio-economische situatie bevinden en op meerdere vlakken discriminatie kunnen ondervinden. Deze situatie is evenwel het gevolg van een samenloop van diverse factoren en kan niet worden herleid tot één enkel gegeven of de loutere etnische origine en vooroordelen die bestaan tegenover de Roma. Onder meer de algemene precaire economische toestand in Moldavië, culturele tradities waardoor Romakinderen in het algemeen en meisjes in het bijzonder niet naar school worden gestuurd of al vroeg van school worden gehaald, wantrouwen vanuit de Roma-bevolking ten aanzien van niet-Roma medeburgers en wantrouwen tegenover de overheid spelen eveneens een rol. De Moldavische overheid laat zich evenwel niet in met een actief repressiebeleid ten aanzien van minderheden, onder wie Roma, en haar beleid is gericht op de integratie van minderheden en niet op discriminatie of vervolging. Algemeen genomen is het kader voor de bescherming van de rechten van minderheden in Moldavië aanwezig en worden de rechten van de minderheden er ook gerespecteerd. De Moldavische wetgeving voldoet grotendeels aan het EU-acquis wat betreft non-discriminatie en gelijkheid. Haatmisdrijven zijn opgenomen als strafbaar feit in de Strafwet. Wetswijzigingen in de Strafwet en het wetboek inzake overtredingen, goedgekeurd in mei 2022, zorgen ervoor dat aanzetten tot discriminatie en geweld, geïnspireerd door haat, strafbaar zijn. Verder zijn er strengere straffen voor misdrijven die zijn

ingegeven door vooroordelen of stereotypes over ras, kleur, etnie, nationale origine, sociale achtergrond, staatsburgerschap, enzovoort. Sinds april 2022 is haatspraak opgenomen in de Strafwet. De Interethnic Relations Agency (IRA) is bevoegd voor de bevordering van relaties met nationale minderheden en maakt deel uit van een nationale strategie ter versterking van interetnische relaties voor de periode 2017-2027. Sinds 2020 heeft de eerste minister een adviseur over mensenrechten en interetnische relaties. Tijdens een bezoek van de Raad van Europa in september 2022 bekleedt een Roma-vertegenwoordiger deze functie. Sinds februari 2023 is de functie opnieuw vacant. De Moldavische autoriteiten hebben sinds 2011 verschillende nationale programma's met bijbehorend actieplan voor de integratie van Roma goedgekeurd. In augustus 2022 keuren de autoriteiten een nieuw programma goed ter ondersteuning van de Roma-bevolking voor de periode 2022-2025. Hiermee willen de autoriteiten ervoor zorgen dat Roma beter kunnen deelnemen aan het sociale en politieke leven in Moldavië. Een van de positiefste verwezenlijkingen van deze actieplannen, volgens het adviescomité van de Raad van Europa, is de introductie van Roma-bemiddelaars. Zij werken samen met de lokale autoriteiten, onderwijs- en gezondheidsinstellingen om de integratie van de Roma-gemeenschap te bevorderen. Daarnaast bestaat er het National Human Rights Action Plan 2018-2022 met een hoofdstuk gewijd aan Roma met het oog op het garanderen van alle rechten zonder discriminatie. De Moldavische ngo Roma National Center (Centrul Național al Romilor, CNR) voert een project uit dat ondersteund wordt door de Raad van Europa om ervoor te proberen zorgen dat Roma (en andere etnische minderheden) die het slachtoffer zijn van discriminatie, haatspraak en/of haatmisdrijven een betere toegang krijgen tot het rechtswezen en kunnen rekenen op gratis rechtsbijstand, advies en geschillenbeslechting. De Equality Council is bevoegd is om aantijgingen van discriminatie onafhankelijk te onderzoeken. Ofschoon meer aandacht dient uit te gaan naar de concrete implementatie van dergelijke strategieën, werd dankzij diverse initiatieven toch reeds vooruitgang geboekt. De Europese Commissie (EC) stelt ook vooruitgang vast wat betreft de inclusie van Roma, met name dankzij het programma ter ondersteuning van Roma voor de periode 2022-2025. De Peoples Advocate of ombudspersoon kan een rechtszaak starten voor het Grondwettelijk Hof en de reguliere rechtbanken alsook kan de ombudsdienst ambtshalve een onderzoek starten. Het adviescomité van de Raad van Europa wijst op de belangrijke rol van de Equality Council en de People's Advocate in de strijd tegen discriminatie. Beide diensten dragen bij tot het garanderen van gelijkheid en het respecteren van de mensenrechten van etnische minderheden.

Discriminatie van Roma op de arbeidsmarkt blijft een probleem. De beperkte participatie van Roma op de formele arbeidsmarkt is echter ook het gevolg van een lage scholingsgraad. Roma zijn eerder werkzaam in de informele economie en doen seizoensarbeid (net zoals een aanzienlijk deel van de niet Roma-bevolking in Moldavië). Hoewel slechts een beperkt aantal Roma recht heeft op socialezekerheidsuitkeringen, is dit voornamelijk het gevolg van langdurige werkloosheid in combinatie met een meerderheid van de Roma-gemeenschap die niet officieel is tewerkgesteld. Roma-gezinnen, inclusief deze met gezinsleden met een handicap, ontvangen sociale bijstand. Kinderbijslag is voor Roma een belangrijke bron van inkomsten.

Kort voor de coronapandemie stelt de mensenrechtencommissaris van de Raad van Europa een verbetering vast wat betreft de toegang tot onderwijs voor Roma-kinderen, voornamelijk in het basisonderwijs. Dat is grotendeels te danken aan het werk van de Roma-bemiddelaars en civil society. Wat betreft de toegang tot onderwijs, dient te worden opgemerkt dat lager onderwijs gratis is en onderwijs in het algemeen is verplicht tot de negende graad (15-16 jaar). Toch ligt het inschrijvingspercentage van Roma-kinderen op alle niveaus van het onderwijs lager dan bij niet-Roma-kinderen. Factoren als armoede, gebrek aan vervoer naar school vanuit afgelegen rurale gebieden, de ongeschooldheid van de ouders en culturele gebruiken binnen de Roma-gemeenschap (bv. het mindere belang dat gehecht wordt aan onderwijs, kindhuwelijken bij meisjes, de impact van migratie) liggen aan de basis van dit verschil.

Sinds 2015 bestaat er een wet inzake huisvesting die Roma erkent als een van de begunstigden van sociale huisvesting. De European Commission against Racism and Intolerance (ECRI) rapporteert in 2018 dat de implementatie van deze wet te wensen overlaat ten gevolge van een significant tekort aan financiële middelen. De toegang tot adequate huisvesting is niet enkel een probleem voor Roma. Er is een algemeen tekort is aan sociale huisvesting, voornamelijk op het platteland, en een beperkte toegang tot stromend water en riolering.

Het gezondheidssysteem in Moldavië streeft ernaar toegankelijk te zijn voor iedereen. Verschillende soorten zorg zijn gratis ongeacht of iemand een ziektekostenverzekering heeft of niet. Dat gaat over de eerstelijns- en spoedzorg en behandelingen voor tuberculose, aids en kanker. Mensen met een arbeidscontract en zelfstandigen hebben via hun sociale bijdragen een ziektekostenverzekering. Andere personen wiens ziektekosten automatisch worden gedekt zijn kinderen, studenten, zwangere vrouwen (inclusief postnatale zorg), moeders van minstens vier kinderen, mensen met een handicap, gepensioneerden, geregistreerde werklozen, mensen die sociale bijstand krijgen en mensen die onder de armoedegrens leven. Wat betreft Roma, rapporteert het USDOS dat er vaak onvoldoende plaatsen zijn waar Roma terecht kunnen voor dringende medische hulp in de buurt van hun afgelegen vestigingen. Verder stelt het USDOS dat gezondheidswerkers Roma ongelijk of willekeurig behandelen. De East Europe Foundation (EEF) concludeert dat informele betalingen in ruil voor medische diensten (ook een probleem voor niet-Roma) de voornaamste hindernis vormen om medische hulp te zoeken. Een bijkomend obstakel voor Roma is een gebrek aan vertrouwen in artsen en angst voor de houding van een arts tegenover Roma.

Er dient benadrukt te worden dat de integratie van Roma onder meer in het onderwijs en op de arbeidsmarkt, de verbetering van hun sociaaleconomische levensomstandigheden en betere toegang tot huisvesting en gezondheidszorg niet van de ene op de andere dag gerealiseerd kunnen worden, doch een werk van lange adem betreffen. Er kan in dit verband evenwel niet voorbijgegaan worden aan het feit dat hiertoe de afgelopen jaren in Moldavië diverse stappen werden ondernomen.

Er kan hieruit geconcludeerd worden dat mogelijke gevallen van discriminatie binnen de Moldavische context in het algemeen niet beschouwd kunnen worden als een vervolging in de zin van de Conventie van Genève. Om te oordelen of discriminatoire maatregelen op zich een vervolging in de zin van de Conventie betekenen, dienen immers alle omstandigheden in overweging te worden genomen. Het ontzeggen van bepaalde rechten en een discriminerende bejegening houden op zich geen vervolging in vluchtelingenrechtelijke zin in. Om tot de erkenning van de status van vluchteling te leiden, moeten de deprivatie van rechten en de discriminatie van dien aard zijn dat zij aanleiding geven tot een toestand die gelijkgeschakeld kan worden met een vrees in vluchtelingenrechtelijke zin. Zulks houdt in dat de gevreesde problemen dermate systematisch en ingrijpend zijn dat fundamentele mensenrechten worden aangetast waardoor het leven in het land van herkomst ondraaglijk wordt. Eventuele problemen van discriminatie in Moldavië hebben echter niet die aard, intensiteit en draagwijdte om als vervolging te worden beschouwd, tenzij eventueel in zeer uitzonderlijke omstandigheden.”

Door verzoekster worden geen concrete en objectieve gegevens aangebracht die hierop een ander licht werpen. De door haar in het verzoekschrift in dit verband aangehaalde informatie ligt immers in lijn met de COI Focus “Moldavië, De Roma-minderheid” van 4 maart 2022 en de COI Focus “Moldavië – algemene situatie” van 6 januari 2025, alsook met de voormelde analyse die hierop gebaseerd is. Hierin wordt immers terdege erkend dat de Roma in Moldavië op meerdere vlakken discriminatie kunnen ondervinden – onder meer op vlak van onderwijs, werk, huisvesting en gezondheidszorg – en zich in een moeilijke socio-economische situatie bevinden, doch ook dat mogelijke gevallen van discriminatie binnen de Moldavische context in het algemeen niet die aard, intensiteit en draagwijdte hebben om als vervolging te worden beschouwd, tenzij eventueel in bijzondere, zeer uitzonderlijke omstandigheden. Verder, waar verzoekster betoogt dat het overheidsbeleid ontoereikend is, benadrukt de Raad dat de Moldavische autoriteiten zich niet inlaten met een actief repressiebeleid en dat er wel degelijk stappen worden genomen door de Moldavische autoriteiten om de Roma-bevolking beter te integreren en dat er, ondanks dat deze maatregelen nog niet volledig zijn uitgevoerd, er alsnog algemeen gezien geen sprake is van discriminatie die als vervolging kan worden aangemerkt.

Gelet op bovenstaande informatie omtrent de algemene situatie voor de Roma in Moldavië, treedt de Raad de verwerende partij bij in haar conclusie dat mogelijke gevallen van discriminatie binnen de Moldavische context in het algemeen niet die aard, intensiteit en draagwijdte hebben om als vervolging te worden beschouwd, tenzij eventueel in bijzondere, zeer uitzonderlijke omstandigheden. Daar er in Moldavië geen situatie voorhanden is die blijk geeft van een systematische vervolging van leden van de Roma-gemeenschap omwille van hun etnische origine, komt het verzoekster dan ook toe om haar vrees voor vervolging dan wel het reëel risico op ernstige schade te individualiseren en *in concreto* aan te tonen.

Uit hetgeen hierna volgt blijkt dat verzoekster er niet in slaagt om *in concreto* aannemelijk te maken dat zij zich in geval van terugkeer naar Moldavië zal bevinden in de uitzonderlijke situatie waarin zij zal worden onderworpen aan (discriminatie die kan worden gekwalificeerd als) vervolging in de zin van het Verdrag van Genève.

In de bestreden beslissing wordt in dit verband met recht het volgende geoordeeld:

“U verklaarde dat de Roma in Moldavië worden gediscrimineerd. In dit verband dient herhaald te worden dat een vrees voor vervolging of een reëel risico op het lijden van ernstige schade steeds in concreto dient te worden aangetoond. Het volstaat in deze niet zich te beperken tot een loutere verwijzing naar een algemene situatie of algemene informatie. U brengt met uw algemene beschouwingen geen concrete, op uw persoon betrokken elementen of feiten aan waaruit zou kunnen blijken dat u in Moldavië persoonlijk een bijzonder risico op systematische discriminatie loopt, dermate dat er sprake is van de aantasting van een mensenrecht, of van een daad van vervolging, of van een reëel risico op het lijden van ernstige schade.”

Wat betreft haar persoonlijke situatie, betoogt verzoekster in het verzoekschrift enkel dat zij medische problemen heeft en in Moldavië niet de nodige zorg krijgt. In deze stelt de Raad vast dat verzoekster haar medische problemen geenszins staft door middel van medische attesten. Bovendien merkt de Raad op dat verzoekster tijdens de administratieve procedure geenszins vermeldde dat zij in Moldavië niet de nodige zorgen krijgt en dat zij ook in haar verzoekschrift niet de minste verdere verduidelijking geeft hierover. Hoe dan ook maakt zij niet aannemelijk dat dit beweerd gebrek aan medische zorg te wijten zou zijn aan haar Roma-etnie. Volledigheidshalve merkt de Raad op dat verzoekster evenmin aannemelijk maakt dat haar

(niet-gestaafde) medische problemen op zich aanleiding kunnen geven tot de toekenning van internationale bescherming in haar hoofde.

Gelet op het voorgaande, maakt verzoekster niet aannemelijk dat in Moldavië onderworpen zullen worden aan discriminatie die oploopt tot vervolging.

2.3.6.6. Daarnaast toont verzoekster niet aan dat zij in Moldavië, als Roma, geen bescherming heeft kunnen dan wel zou kunnen krijgen bij eventuele problemen.

In dit verband wijst de Raad erop dat van een verzoeker om internationale bescherming mag worden verwacht dat deze eerst alle redelijke mogelijkheden uitput om bescherming te verkrijgen in eigen land en dat internationale bescherming slechts kan worden verleend indien de verzoeker om internationale bescherming geen aanspraak kan maken op nationale bescherming. Dit vloeit voort uit artikel 1, A, (2), van het Verdrag Genève, waarnaar wordt verwezen in artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet en luidens hetwelk vereist is dat de verzoeker de bescherming van zijn land niet kan, of uit hoofde van de vrees voor vervolging op grond van de in datzelfde artikel bepaalde criteria niet wil inroepen enerzijds, en uit de bepalingen van artikel 48/4 van voormelde wet krachtens dewelke ook voor de toekenning van de subsidiaire beschermingsstatus is vereist dat de verzoeker zich niet onder de bescherming van *in casu* zijn land van herkomst kan of, wegens het reële risico op ernstige schade, wil stellen anderzijds.

Luidens artikel 48/5, § 2, van de Vreemdelingenwet wordt bescherming in de zin van de artikelen 48/3 en 48/4 van deze wet in het algemeen geboden wanneer de Staat of partijen of organisaties, inclusief internationale organisaties, die de Staat of een aanzienlijk deel van het grondgebied beheersen, redelijke maatregelen tot voorkoming van vervolging of het lijden van ernstige schade treffen, onder andere door de instelling van een doeltreffend juridisch systeem voor de opsporing, gerechtelijke vervolging en bestraffing van handelingen die vervolging of ernstige schade vormen, en wanneer de verzoeker toegang tot een dergelijke bescherming heeft.

In verband met de beschermingsmogelijkheden voor Roma in Moldavië wordt op basis van de COI Focus “Moldavië. De Roma-minderheid” van 4 maart 2022 en de COI Focus “Moldavië – algemene situatie” van 6 januari 2025 in de bestreden beslissing op goede gronden het volgende overwogen:

“[...] uit de informatie waarover het Commissariaat-generaal beschikt (zie de COI Focus. Moldavië. De Roma-minderheid van 4 maart 2022 (https://www.cgvs.be/sites/default/files/rapporten/coi_focus_moldavie._de_romaminderheid_20220304.pdf de COI Focus. Moldavië. Algemene situatie van 6 januari 2025 (https://www.cgvs.be/sites/default/files/rapporten/coi_focus_moldavie._algemene_situatie_20250106.pdf)), blijkt dat hoewel anti-Roma gevoelens, stereotypering, racisme en haatspraak ten aanzien van Roma voorkomen in Moldavië, er geen sprake is van systematische gewelddaden ten aanzien van Roma. In dit verband dient te worden aangestipt dat er sprake kan zijn van een bepaalde mate van onderraportering van incidenten. Ook blijkt dat zaken die gemeld worden bij de bevoegde autoriteiten niet steeds de nodige opvolging kennen waardoor daders ongestraft blijven. Vanuit de Roma-gemeenschap zijn er klachten over de effectieve toegankelijkheid en beschikbaarheid van politionele en juridische bijstand. Daartegenover staat dat Roma vaak niet op de hoogte zijn van de juridische mogelijkheden die er zijn om bescherming te krijgen of om hun rechten af te dwingen. Het is voor Roma mogelijk om naar de politie te stappen, maar de administratieve rompslomp is volgens het adviescomité van de Raad van Europa te omslachtig, waardoor zij niet geneigd zijn om met hun zaak verder te gaan. Dat is voornamelijk het geval voor Roma die onvoldoende kennis hebben over het wettelijke en institutionele kader waarbinnen discriminatie kan worden bestreden. Roma-vertegenwoordigers zijn vragende partij voor professioneel juridisch advies en bijstand aan Roma zodat zij hun zaak aanhangig kunnen maken. Aangezien de grote meerderheid van de Roma op de armoedegrens leeft, zijn zij niet in staat om zelf een advocaat te betalen. Dat geldt eveneens voor een groot deel van de rest van de bevolking.

Uit voornoemde informatie blijkt verder dat er in geval van discriminatie of gewelddaden in Moldavië ook andere kanalen bestaan die bijstand kunnen bieden voor Roma die een beroep willen doen op de bescherming van de autoriteiten, zoals de Community Mediators binnen de Roma-gemeenschap, de Ombudsman, die aanvragen van individuen met betrekking tot schendingen van mensenrechten en vrijheden kan onderzoeken, of de Equality Council, dat bevoegd is om aantijgingen van discriminatie onafhankelijk te onderzoeken en waar een klacht over discriminatie via de website van die organisatie kan worden aangekaart. Voorts zijn er verschillende Romaorganisaties actief in Moldavië. Enkele van deze organisaties hebben zich verenigd onder de Voice of Roma Coalition of Coalita Vocea Romilor. Deze organisaties monitoren de implementatie van de verschillende actieplannen en streven ernaar om de situatie voor Roma te verbeteren en komen op voor hun rechten. Verder voert de Moldavische ngo Roma National Center (Centrul Național al Romilor, CNR) een project uit dat ondersteund wordt door de Raad van Europa om

ervoor te proberen zorgen dat Roma (en andere etnische minderheden) die het slachtoffer zijn van discriminatie, haatspraak en haatmisdrijven een betere toegang krijgen tot het rechtswezen en kunnen rekenen op gratis rechtsbijstand, advies en geschillenbeslechting. Er dient echter erop gewezen te worden dat deze informatie, waaruit blijkt dat ondanks een zekere vooruitgang op het vlak van rechtsbescherming voor Roma in Moldavië er nog tekortkomingen blijven bestaan, op zich niet volstaat om aan te tonen dat u persoonlijk in uw land van herkomst hoegenaamd geen afdoende bescherming zou kunnen krijgen. Uit bovenstaande informatie kan geenszins zonder meer afgeleid worden dat de Moldavische autoriteiten niet bij machte of onwillig zijn om in deze problematiek op te treden en bescherming te bieden."

Verzoekster brengt geen concrete en objectieve gegevens aan die hierop een ander licht werpen. De door haar in het verzoekschrift aangehaalde informatie ligt in lijn met of is dezelfde als de door de verwerende partij bijgebrachte informatie, alsook voormelde analyse die hierop gebaseerd is. Hierin worden de door verzoekster aangehaalde gebreken bij de Moldavische autoriteiten wel degelijk erkend, maar wordt desondanks geoordeeld dat er algemeen gezien nationale bescherming voorhanden is in Moldavië, ook voor de Roma-minderheid.

Aldus komt het aan verzoekster zelf toe om in haar individuele, specifieke situatie aannemelijk te maken dat zij alle redelijke en nuttige mogelijkheden tot bescherming heeft uitgeput of, indien dat niet het geval is, er in haar individuele omstandigheden gegronde redenen voorhanden zijn waardoor van haar niet kan worden verwacht dat zij zich (opnieuw) tot de Moldavische overheden wendt om bescherming te vragen.

Waar verzoekster opwerpt dat zijzelf, alsook haar familie, verschillende keren klacht indienden bij de politie, maar niet geholpen werden (administratief dossier, notities persoonlijk onderhoud, p. 11), oordeelt de Raad dat dit slechts blote beweringen zijn. Zij legt geen bewijs neer van de verschillende contacten die zij zou gehad hebben met de Moldavische politie, laat staan van het feit dat zij, om de één of andere redenen, zou geweigerd hebben haar te helpen. Dat de familieleden van haar belager sterk en groot zijn (*ibid.*, p. 11), wordt geenszins geconcretiseerd of op een andere manier aannemelijk gemaakt.

Gelet op al het voorgaande overtuigt verzoekster niet dat zij in geval van een terugkeer naar Moldavië, met betrekking tot de door haar gevreesde problemen, geen of onvoldoende beroep zou kunnen doen op de hulp van en/of bescherming door de in Moldavië aanwezige lokale en/of hogere autoriteiten en dat deze niet bij machte of niet willig zouden zijn om haar hulp en/of bescherming te bieden. Zij toont aldus niet aan dat in haar geval geen doeltreffende niet-tijdelijke bescherming vanwege de overheid in Moldavië beschikbaar zou zijn, noch dat zij daartoe geen toegang zou hebben en zij slaagt er dan ook niet in met concrete, valabele en objectieve elementen aan te tonen dat de Moldavische autoriteiten geen redelijke maatregelen treffen in de zin van artikel 48/5 van de Vreemdelingenwet tot voorkoming van vervolging of het lijden van ernstige schade die zij zegt te vrezen.

2.3.6.7. Verzoekster voert tot slot geen verweer tegen het motief van de bestreden beslissing met betrekking tot het door haar in de loop van de procedure voorgelegde stuk, zijnde een infodocument over waar zij in België een advocaat kan vinden, zodat de Raad om dezelfde reden als de commissaris-generaal, die wordt toegelicht in de bestreden beslissing, oordeelt dat dit stuk niet in aanmerking kan worden genomen als bewijs van de door haar voorgehouden vrees voor vervolging.

2.3.6.8. Het geheel aan documenten, objectieve landeninformatie en de verklaringen van verzoekster in acht genomen en gezien in hun onderlinge samenhang, acht de Raad het geheel aan de voormelde bevindingen voldoende determinerend om te besluiten dat verzoekster geen gegronde vrees voor vervolging in de vluchtelingenrechtelijke zin aannemelijk maakt.

2.3.6.9. In acht genomen hetgeen voorafgaat, kan niet worden aangenomen dat verzoekster een gegronde vrees voor vervolging koestert in de zin van artikel 1 van het Verdrag van Genève, zoals bepaald in artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet.

2.3.7. Beoordeling in het licht van artikel 48/4 van de Vreemdelingenwet

2.3.7.1. Met betrekking tot de ernstige schade, zoals bedoeld in artikel 48/4, § 2, a), van de Vreemdelingenwet, stelt de Raad vast dat verzoekster geen concrete elementen aanbrengt op basis waarvan het bestaan van een reëel risico op de doodstraf of executie in zijn hoofdte kan worden afgeleid. Ook uit de landeninformatie blijkt niet dat zij dergelijk risico loopt in Moldavië.

2.3.7.2. In zoverre verzoekster zich met betrekking tot de ernstige schade zoals bedoeld in artikel 48/4, § 2, b), van de Vreemdelingenwet beroept op dezelfde motieven als deze aangehaald ter staving van haar vrees voor vervolging, kan de Raad volstaan met te verwijzen naar de hoger gedane vaststellingen daarover.

Voorts wordt vastgesteld dat verzoekster geen andere concrete persoonlijke kenmerken en omstandigheden aantoont waaruit blijkt dat zij een reëel risico loopt op foltering of onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing omdat hij specifiek wordt gevisieerd. Verzoekster maakt geen gewag van andere persoonlijke problemen die zij in Moldavië zou hebben gekend.

2.3.7.3. De subsidiaire beschermingsstatus kan niettemin worden verleend indien het aannemelijk is dat verzoekster een reëel risico op ernstige schade loopt met toepassing van artikel 48/4, § 2, c), van de Vreemdelingenwet. Verzoekster brengt geen concrete elementen aan waaruit kan blijken dat er heden in haar land en regio van herkomst een situatie heerst van willekeurig geweld als gevolg van een internationaal of binnenlands gewapend conflict die een ernstige bedreiging van haar leven of persoon impliceert, zoals bedoeld in artikel 48/4, § 2, c), van de Vreemdelingenwet, noch beschikt de Raad over algemeen bekende informatie waaruit dit blijkt.

2.3.7.4. Verzoekster toont, gelet op het voormelde, niet aan dat in haar hoofde zwaarwegende gronden bestaan om aan te nemen dat zij bij een terugkeer naar Moldavië een reëel risico zou lopen op ernstige schade in de zin van artikel 48/4, § 2, van de Vreemdelingenwet.

2.3.8. Ingevolge bovenstaande vaststellingen kan verzoekster niet als vluchteling worden erkend in de zin van artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet. Verzoekster toont evenmin aan dat zij in aanmerking komt voor de toepassing van artikel 48/4 van de Vreemdelingenwet met betrekking tot de toekenning van de subsidiaire beschermingsstatus.

2.3.9. Uit het voorgaande blijkt dat verzoekster niet aannemelijk maakt dat de commissaris-generaal op basis van een niet correcte feitenvinding of op kennelijk onredelijke wijze tot de bestreden beslissing is gekomen. De schending van de materiële motiveringsplicht kan niet worden aangenomen.

2.3.10. Waar verzoekster in uiterst ondergeschikte orde vraagt om de bestreden beslissing te vernietigen, wijst de Raad erop dat hij slechts de bevoegdheid heeft om beslissingen van de commissaris-generaal te vernietigen om redenen vermeld in artikel 39/2, § 1, tweede lid, 2°, van de Vreemdelingenwet. Zoals blijkt uit wat voorafgaat, toont verzoekster echter niet aan dat er een substantiële onregelmatigheid kleeft aan de bestreden beslissing die door de Raad niet kan worden hersteld, noch toont zij aan dat er essentiële elementen ontbreken die inhouden dat de Raad niet kan komen tot een bevestiging of een hervorming zonder aanvullende onderzoeksmaatregelen hiertoe te moeten bevelen. Het verzoek tot vernietiging kan bijgevolg niet worden ingewilligd.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Artikel 1

De verzoekende partij wordt niet erkend als vluchteling.

Artikel 2

De subsidiaire beschermingsstatus wordt de verzoekende partij geweigerd.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op negen juni tweeduizend zesentwintig door:

V. SERBRUYNS,

wnd. voorzitter, rechter in vreemdelingenzaken,

K. VERKIMPEN,

griffier.

De griffier,

De voorzitter,

K. VERKIMPEN

V. SERBRUYNS